

CALEA MĂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Biserica Ortodoxă și misiunea ei astăzi

Evoluțiile din ultimele decenii, și, îndeosebi, din ultimii cinci – zece ani, în plan cultural, social, economic, spiritual etc. ne oferă prilejul sau chiar ne provoacă mereu, de a reflecta asupra impactului valorilor Creștinismului, în general, și ale Ortodoxiei, în special, asupra societății contemporane. Realitatea lumii de astăzi este atât de captivantă, de provocatoare din mai multe puncte de vedere, încât conștiința creștină nu se poate ține de o parte de ea. Dimpotrivă, ea este chemată să încerce să înțeleagă fenomenele care se petrec în jur, să le găsească o explicație și să ofere și o altă perspectivă a acestora în lumina valorilor pe care le oferă Biserica pentru această lume.

Când ne referim la Biserica Ortodoxă, nu putem omite nici faptul, că ea însăși nu se raportează în același mod la manifestările variate ale fenomenelor culturale, sociale și spirituale ale prezentului. Aceasta se explică și prin experiențele diferite, pe care le-a avut fiecare Biserică Ortodoxă locală de-a lungul istoriei pe care a parcurs-o și care a pus o anumită amprentă asupra modului de relaționare a ei cu lumea înconjurătoare. De aceea, în rândurile de față, se cuvin a fi evidențiate nu numai misiunea pe care o are de îndeplinit Ortodoxia românească, în general, ci să încercăm o radiografie succintă asupra felului de a se raporta la ultimele evoluții din lume Bisericile Ortodoxe locale sau Ortodoxia însăși, privită în ansamblul ei și în diversitatea ei istorică. Punctul de pornire în acest demers îl constituie evenimentul bisericesc major ce s-a petrecut în acest an, mai precis între 17-26 iunie 2016, în Insula Creta, și anume Sfântul și Marele Sinod al Bisericii Ortodoxe. A fost un eveniment bisericesc major, care, ar fi putut să reprezinte cu adevărat o voce unitară și luminoasă a Ortodoxiei în cacofonia apăsătoare a lumii de astăzi. Din

păcate, unele Biserici Ortodoxe locale: Patriarhia Antiohiei, Patriarhia Rusă, Biserica Georgiei și Patriarhia Bulgară, din motive diferite, nu au fost prezente la acest Sfânt și Mare Sinod al Ortodoxiei.

Scopul principal al acestui Sinod a fost acela, de a discuta, îndrepta și, în final, a adopta textele propuse la cele șase teme înscrise pe lista sa, precum și elaborarea și difuzarea unui Mesaj al Bisericii Ortodoxe, către pleroma întregii Ortodoxii și către lumea de astăzi. Aceste teme au fost: Misiunea Bisericii Ortodoxe în lumea contemporană, Diaspora ortodoxă, Autonomia și modul ei de proclamare, Taina Căsătoriei și impedimentele ei, Importanța postului și respectarea lui astăzi și Relațiile Bisericilor Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine. Aceste teme au fost aprobate de Sfântul și Marele Sinod, precum și Mesajul lui către lume, dar, acest Sinod a scos în lumină și unele probleme destul de dificile cu care se confruntă Ortodoxia universală, și care au marcat întreaga derulare a lui. Este extrem de important faptul, că Ortodoxia trebuie să-și adâncească din ce în ce mai mult conștiința ei sinodală sau conciliară. În acest sens, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel sublinia cu claritate: Dacă sinodalitatea este o normă canonică la nivel local, ea trebuie să fie o normă și la nivel pan-ortodox universal, căci scopul lucrării Bisericii este sfințirea și mântuirea oamenilor (vezi ziarul „Lumina”, marți, 21 iunie 2016, nr. 142 (3435), Anul VII, ediție regională, p. 5).

În acest context, sunt foarte importante unele aspecte, pe care reprezentanții Bisericilor Ortodoxe locale vor trebui să le privească cu mult mai multă atenție și grijă. Vom enumera câteva din aceste aspecte:

Continuare în pagina 3
Pr. Ioan TULCAN

PREDICA

Pilda datornicului nemilostiv

Duminica a XI-a după Rusalii

„Zis-a Domnul pilda aceasta: asemănatu-s-a împărăția cerurilor omului împărat care a voit să se socotească cu slugile sale. Și, începând să se socotească cu ele, i s-a adus un datornic cu zece mii de talanți. Dar neavând el cu ce să plătească, stăpânul său a poruncit să fie vândut el și femeia și copiii și pe toate câte le are, ca să se plătească. Deci, căzându-i în genunchi, sluga aceea i se închina, zicând: Doamne, îngăduiește-mă și-ți voi plăti ție tot. Iar stăpânul slugii aceleia, milostivindu-se de el, i-a dat drumul și i-a iertat și datoria. Dar, ieșind, sluga aceea a găsit pe unul dintre cei ce slujeau cu el și care-i datora o sută de dinari. Și punând mâna pe el, îl sugruma zicând: Plătește-mi ce ești dator. Deci, căzând cel ce era slugă ca și el, îl ruga zicând: Îngăduiește-mă și îți voi plăti. Iar el nu voia, ci, mergând, l-a aruncat în închisoare, până ce va plăti datoria. Iar celelalte slugi, văzând deci cele petrecute, s-au întristat foarte și, venind, au spus stăpânului toate cele întâmplate. Atunci, chemându-l stăpânul său îi zise: Slugă vicleană, toată datoria aceea ți-am iertat-o, fiindcă m-ai rugat. Nu se cădea, oare, ca și tu să ai milă de cel împreună slugă cu tine, precum și eu am avut milă de tine? Și mâniindu-se stăpânul lui, l-a dat pe mâna chinuitorilor, până ce-i va plăti toată datoria. Tot așa și Tatăl Meu del cerese vă va face vouă, dacă nu veți ierta - fiecare fratelui său - din inimile voastre.” (Matei 18, 23-35)

„Doamne, îngăduiește-mă...”
(Matei 18, 26)

Această pildă înfățișează imaginea împărăției cerurilor. Expresia „împărăția cerurilor” arată puterea și stăpânirea lui Dumnezeu peste toate. În vremea Mântuitorului cărturarii închipuiau venirea „Împărăției cerurilor” ca fiind însoțită de semne și arătări deosebite, de aceea fariseii au întrebat pe Mântuitorul: Când va veni împărăția lui Dumnezeu?, iar El le-a răspuns și a zis: Împărăția lui Dumnezeu nu va veni în chip văzut. Și nici nu vor zice: Iat-o aici sau acolo. Căci, iată, împărăția lui Dumnezeu este înăuntrul vostru”(Luca 17, 20-21), arătând prin aceasta înțelesul duhovnicesc al împărăției, sălășluirea harului în sufletele credincioșilor dar și faptul că fiecare va fi chemat să dea socoteală la momentul convenit. Despre această împărăție spune Mântuitorul că „din zilele lui Ioan Botezătorul până acum împărăția cerurilor se ia prin străduință și cei ce se silesc pun mâna pe ea”(Matei 11,12).

Bunătatea unui stăpân este așezată în opoziție cu răutatea unei slugi. Asemenea acestui stăpân este Bunul Dumnezeu, Cel plin de bunătate și iertător, iar acel datornic este chip al omului depărtat de Dumnezeu, care nu se aseamănă stăpânului așa cum omul plin de păcate nu ajunge la asemănarea cu Dumnezeu deși este creat după chipul Lui. Oamenii sunt creați toți după chipul lui Dumnezeu, dar ajung la asemanarea cu El doar cei ce împlinesc voia Lui. Prin urmare, omul care nu iartă altora greșelile lor nu poate ajunge la asemănarea cu Dum-

nezeu. Atât de mult ajunge omul la asemănarea cu Dumnezeu după câtă iubire are în sufletul său față de aproapele, acest lucru îl putem înțelege din această pildă, adică să fim asemenea stăpânului celui mult iertător. Dumnezeu nu ne cere ceea ce noi nu putem să dăm, dar așteaptă de la noi să ne facem asemenea Lui, adică buni și milostivi față de cei din jurul nostru.

Pilda înfățișează imaginea judecății la care este chemat un om cu o datorie atât de mare față de stăpânul său încât îi este cu neputință de a o plăti, pentru aceasta de la început, stăpânul a poruncit să fie vândut el și femeia și copiii și pe toate câte le are, atunci el căzând în genunchi în fața stăpânului, plângând și tânguindu-se, cere îngăduința, pe care o dobândește și mai mult decât atât, stăpânul se arată mărinimos și îi iartă toată datoria. După aceasta el a ieșit bucuros de la stăpânul, dar cum ispita se ține după om în toată vremea și în tot locul, acesta întâlnind pe un datornic al său îl obligă să-i plătească de îndată datoria chiar dacă-i datora o sumă mică, și fiindcă acela nu avea cu ce să plătească, „punând mâna pe el, îl sugruma zicând: Plătește-mi ce ești dator”(v. 28). Cu toate că și acesta se ruga cerând îngăduință, sluga nu se aseamănă stăpânului, de aceea nici nu-i urmează pilda, n-a învățat nimic din bunătatea Stăpânului, el se arată neiertător, iar această atitudine produce întristare în rândul celorlalte slugi, care au spus Stăpânului toate cele întâmplate.

Continuare în pagina 2
Pr. Ioan LAZĂR

Din sumar

- ▶ Anul nou bisericesc
pagina 3, Ioan Lazăr
- ▶ Maica Domnului - prima uceniță a lui Hristos
pagina 3, Caius Cuțaru
- ◆ Știri
pagina 4

Pilda datornicului nemilostiv

Urmare din pagina 1

Când află ce s-a întâmplat, Stăpânul nu se mai arată ca Domn al milei, ci Dreptul Judecător care cu toate că îl iertase acum îl dă pe mâna chinuitorilor, până ce-i va plăti toată datoria (v. 34).

Vedem că față de cei aflați în neputință, Dumnezeu este mult milostiv și îndurător, dar față de cei nemilostivi este drept. Dreptatea este virtutea care cere să se dea fiecăruia ceea ce este al său. Simțul dreptății este natural omului, fiind chiar unul din cele mai profunde și universale instincte omenesci, aplicarea dreptății întâmpină greutăți îndosebi din partea egoismului omenesc, care voiește totul pentru sine. De aceea realizarea dreptății se face la nevoie de *mâna chinuitorilor*, prin constrângere. Morala creștină nu nesocotește dreptatea, însă cere rezolvarea neînțelegerilor prin dreptate și iubire, care șterge orice urmă de răzburare; cere biruirea răului prin biruința binelui. Căci ura tratată cu ură se mărește, pe când tratată cu iubire se vindecă. Noi ne rugăm lui Dumnezeu Tatăl zicând: „și ne iartă nouă păcatele noastre precum și noi iertăm greșelilor noștri” (Matei 6, 12). Această condiționare pe care noi înșine o cerem presupune tot mai acest act al iubirii și iertării.

Din această pildă înțelegem mai bine cuvintele Sfântului Apostol Pavel „Toate vi le-am arătat, căci ostenindu-vă astfel, trebuie să ajutați pe cei slabi și să vă aduceți aminte de cuvintele Domnului Iisus, căci El a zis: Mai fericit este a da decât a lua” (Fapte 20, 35).

Următoarea pildă ilustrează pe înțeles Împărăția cerurilor: „Într-un ținut veni de undeva o doamnă bogată care își cumpără mult pământ și își clădi un castel, se înconjură de servitori și lucrători și se împrieteni cu toți boierii și boierașii din părțile locului, vizitându-se reciproc. Spre deosebire de ceilalți se arată a fi o bună creștină. Îl cinstea pe preot, care se dovedea a fi pătruns de misiunea lui. Doamna mergea regulat la biserică și ajuta întotdeauna când era nevoie, ajuta pe cei săraci, dar aceste lucruri îi aduceau adesea intrigi din partea celor bogați care nu luau în seamă cuvintele Sfintelor Evanghelii, căci grija tuturor trebuie să fie să-și adune comori în ceruri, căci la judecată toți vom auzi: „Ce ați făcut unuia din acești mai mici ai mei, Mie mi-ați făcut. Acestea văzând doamna, într-o zi s-a deghizat într-o cerșetoare, și a pornit prin case la cerșit prefăcându-se a fi bolnavă și neputincioasă, și căindu-se că e singură și are o casă de copii. Își repeta istoria la fiecare poartă în fața fiecărui trecător. Unii au dat-o afară, alții au refuzat-o brutal, asmuțind câinii după ea, alții i-au dat ceva din mâncarea servitorilor sau din mâncarea câinilor. Ca să scape de ea unii i-au dat câte o coajă de pâine uscată, o bucată de mămăliga mucegăită, un pumn de făină de obicei ceea ce nu le mai trebuia și era gata de aruncat. Doamna strângea totul în traistă și a doua zi începea iar, o săptămână întreagă a cerșit astfel, bătând la porțile conacurilor boieresci, ale gospodarilor dar și ale săracilor, din mâinile acestora

alegându-se adesea cu daruri mai bogate decât de la cei avuți. Săracii înțelegeau mai bine sărăcia și adesea își cereau iertare că nu puteau fi mai darnici. Pentru Duminica următoare, cerșetoarea redeveni doamna care era de fapt și anunță o mare sărbătoare la castelul ei. Trimise invitații tuturor marilor familii din împrejurimi. Invitația era o cinste mare. Spre mirarea tuturor invitase la masă și oameni mai săraci. Începură să sosească cei bogați cu trăsuri scumpe, îmbrăcați în haine alese, doamnele elegante și toți fură primiți într-o sală mare. Săracii stăteau mai la ușă, neîndrăznind să intre. Doamna îi chema pe toți. Și când toți invitații veniseră se deschiseră ușile într-o parte și în alta. Acolo unde se vedeau mese încărcate de toate bunătățile fură invitați săracii. Vis-a-vis, într-un salon mare și somptuos erau mese deocamdată goale și fiecare loc era marcat cu numele fiecărui invitat din cei mari din cei bogați. Intrară înfumurați și mândri de marea cinste. Luară loc și atunci intrară servitorii, îmbrăcați sărbătorește, purtând tăvi de aur. Depuseră în fața fiecăruia o coajă de pâine uscată, o bucată de mămăligă mucegăită legume stricate și alte cele pe care le promisese de la fiecare. Toți rămaseră înmărmuriți. Nu știau ce să creadă, gândeau că gazda a încurcat saloanele, căci văzuseră mesele la care pusese pe cei săraci. Erau gata să se scandalizeze, ofenșați de marea batjocură

N-am încurcat locurile îi lămurii gazda. Ei m-au miluit cu ce au avut mai

bun din sărăcia lor. Eu sunt cerșetoarea care am cerșit pe la porțile voastre zilele trecute. Vă mai amintiți de mine. Și aruncându-și mantia scumpă a redevenit cerșetoarea pe care toți o cunoșteau. Iar vouă domnilor v-am pus fiecăruia înainte exact ceea ce mi-ați dat voi când am fost pe la porțile voastre. Fiecare ce dă lui își dă. Așa va fi și în Împărăția cerurilor. Zicând acestea cerșetoarea a părăsit încăperea și spun cei care au văzut-o că mergând spre ușă, și-a îndreptat din nou spatele încovoiat și a redevenit măreață, iar pe umeri i-a reapărut mantia strălucitoare topind chipul cerșetoarei, în cel al doamnei, și văzându-se bine acum că erau una și aceeași persoană. Când să se apropie de ea, n-au mai văzut-o. Acolo nu s-a mai întors niciodată, dar credincioșii spun că chipul Maicii Domnului din biserica lor e la fel cu chipul ei. Nimeni nu poate spune că așa a fost și înainte și n-au observat-o ei, și acum s-a reîntors acolo, sau numai după ce s-a făcut nevăzută, doamna cea bună din castel s-a ascuns în chipul din stânga ușilor împărătești, de unde privește mereu și parcă le spune: Așa va fi și în Împărăția cerurilor!

ADMITERE LA FACULTATEA DE TEOLOGIE ORTODOXĂ „ILARION V. FELEA” DIN ARAD

PROGRAMUL DE LICENȚĂ: TEOLOGIE ORTODOXĂ PASTORALĂ (8 SEMESTRE)

Admiterea candidaților se face în două etape, pe baza documentelor cerute de **Anexa – Acte necesare admitere (vezi mai jos):**

ETAPA 1: Proba eliminatorie

1. Vizita medicală – o comisie formată din doi medici specialiști și duhovnicul facultății va evalua, în ziua stabilită în programul de desfășurare a admiterii, documentele medicale de la dosarul candidatului, la care se adaugă și un interviu care să ateste calitățile psihologico-duhovnicești cerute de reglementările canonice, legislative și regulamentare ale Bisericii Ortodoxe Române. Astfel, fiecare candidat va primi viza *Admis* sau *Respins*, în funcție de cele constatate;
2. Muzică și dicție – o comisie formată din profesorul de muzică bisericească și unul de limba română va evalua, prin interviu, în ziua stabilită în programul de desfășurare a admiterii, calitățile muzicale și dicția candidaților. Astfel, fiecare candidat va primi viza *Admis* sau *Respins*, în funcție de cele constatate.

NOTĂ: Nu vor susține proba eliminatorie de **Muzică și dicție** absolvenții Seminariilor teologice, personalul clerical și cel monahal. Candidații respinși la oricare din probele eliminatorii **nu** pot depune contestații fiind excluși din examen.

ETAPA 2: Proba scrisă

Candidații declarați admiși la cele două probe din etapa 1, vor susține în ziua programată, un examen scris la disciplina **Teologie Dogmatică** (după tematica stabilită de Patriarhia Română – vezi **Anexa: Tematică admitere**).

Calcularea mediei examenului de admitere se va face astfel:

50% nota de la Proba scrisă + **50%** media examenului de bacalaureat = media de admitere.

Ocuparea locurilor scoase la concurs se va face în ordinea descrescătoare a mediei astfel rezultate. Pentru ultimul loc bugetar cât și pentru cel cu taxă (din cifra

de școlarizare aprobată), la medii egale, se va lua în considerare nota obținută la proba scrisă, fiind declarat admis cel cu media cea mai mare.

Programare calendaristică 2016:

Sesiunea I:

Înscrieri: 18 iulie – 28 iulie 2016 la sediul Facultății (str. Academia Teologică nr. 9, tel 0257.285855)

Etapa I (vizita medicală, muzică și dicție) – **29 iulie 2016**

Etapa II (examenul scris la disciplina Teologie Dogmatică, cf. tematicii anunțate) – **30 iulie 2016**

Contestații – 30 iulie 2016

Afișarea rezultatelor finale – 1 august 2016

Sesiunea a II-a

Înscrieri: 2 – 8 septembrie 2016 la sediul Facultății (str. Academia Teologică nr. 9, tel 0257.285855)

Etapa I (vizita medicală, muzică și dicție) – **9 septembrie 2016**

Etapa II (examenul scris la disciplina Teologie Dogmatică cf. tematicii anunțate) – **10 septembrie 2016**

Contestații – 10 septembrie 2016

Afișare rezultatelor finale – 12 septembrie 2016

ANEXA – ACTE NECESARE ADMITERE

Acte studii LICENȚĂ 2016

1. **dosar plic;**
2. **cerere de înscriere tip** (de la comisia de înscriere);
3. **diploma de bacalaureat** sau echivalenta acesteia în **original și xerocopie legalizată;**
4. **foaia matricolă a anilor de liceu în original și copie legalizată;**
5. **diploma de licență** sau echivalenta acesteia în **original și copie legalizată**, pentru absolvenții de facultate;
6. **foaia matricolă a anilor de licență în original și copie legalizată;**
7. **diplomă de atestat** sau echivalenta acesteia în **original și copie legalizată, pentru absolvenții Seminariilor Teologice;**

8. **certificat de naștere** în copie legalizată;

9. **certificat sau adeverință de botez;**

10. **certificat de căsătorie** în copie legalizată – unde este cazul;

11. **carte de identitate** – copie

12. **recomandarea Consiliului parohial** (formular tip) din parohia de proveniență a candidatului;

13. **binecuvântarea arhierescă**, din partea chiriarhului locului din eparhia de unde provine candidatul;

14. **adeverință medicală** – tip – apt pentru înscrierea la facultate

15. **aviz psihologic** de la un cabinet de specialitate;

16. **4 poze tip buletin color;**

17. **taxa de înscriere: 80 lei;**

18. **adeverință** de la locul de muncă pentru cântăreți, preoți sau monahi.

TEMATICA EXAMENULUI DE ADMITERE ÎN FACULTĂȚILE DE TEOLOGIE ORTODOXĂ 2016

SPECIALIZAREA TEOLOGIE ORTODOXĂ PASTORALĂ

1. Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție. Raportul dintre ele.
2. Despre Sfânta Treime: temeuri biblice și contribuții patristice la definirea acestei dogme;
3. Crearea lumii văzute. Crearea omului.
4. Starea primordială a omului. Chip și asemănare.
5. Unirea ipostatică și consecințele ei.
6. Răscumpărarea și aspectele ei.
7. Mântuirea subiectivă.
8. Biserica, întemeierea, constituția și însușirile ei.
9. Sfintele Taine, considerații generale și particulare.
10. Sfânta Euharistie: caracterul de taină și cel de jertfă.

Bibliografie:

Pr. prof. dr. Isidor TODORAN, Arhid. prof. dr. Ioan ZAGREAN, *Teologia Dogmatică* (manual pentru Seminariile Teologice), Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1991 și edițiile următoare (Cluj și Galați).

Anul nou bisericesc¹

Trebuie să știm că Biserica lui Dumnezeu prăznuiește la 1 septembrie Indictionul, adică începutul anului nou bisericesc, luând acest obicei de la cei de demult. La români, indictionul (de la latinescul *indictio*) era un fel al lor de a număra anii și anume era un period de 15 ani, pentru adunarea dărilor către stat. Sfânta Biserică serbează însă această zi pentru două pricini: întâi pentru că luna septembrie este socotită ca începutul anului. Drept aceea, ea mulțumește lui Dumnezeu pentru roadele de peste an și se roagă ca și anul nou să fie roditor. Cea de a doua pricină a Bisericii este că ea cinstește această zi ca ziua în care Domnul a pus început propovăduirii Sale în lume. Astăzi ea face început, astfel, la anul Domnului cel bine primit, deschide împărțirea noastră din cununa bunătăților dumnezeiești, a anului nou ce începe, iar scopul ei este plinirea lui Hristos în noi, adică plinirea noastră după chipul și asemănarea lui Hristos. În cinstea acestui început al propovăduirii Domnului, Biserica amintește astăzi de intrarea Domnului în sinagoga din Nazaret, unde, dându-i-se cartea Proorocului Isaia, a aflat locul în care Mântuitorul și lucrarea Lui în lume sunt zugrăvite de Prooroc prin aceste cuvinte: „Duhul Domnului este peste Mine, pentru care M-a uns să binevestesc săracilor. M-a trimis să vindec pe cei zdrobiți cu inima; să propovăduiesc robilor dezrobirea și celor orbi vederea: să slobozesc pe cei apăsați și să vestesc anul cel plăcut

al Domnului. Și, închizând cartea și dându-o slujitorului, a șezut, iar ochii tuturor din sinagogă erau ațintiți asupra Lui. Și El a început a zice către ei: Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta în urechile voastre”. (Luca, 4, 18-21).

Prăznuim deci, astăzi, anul Domnului cel bine primit, dând mulțumire pentru toate bunătățile pe care le-am luat din mâinile Domnului, măcar că, pentru ele, și noi singuri suntem datori să ne sârguim, ca să fim bine primiți înaintea Lui. Dar prăznuim nu indictionul cel moștenit de la împărații romani, ci pe cel așezat nouă de împăratul slavei, Hristos, iar Indictionul lui Hristos sunt poruncile lui cele sfinte. Că împăratul nostru Hristos nu caută de la noi fier și aramă, argint și aur. Ci, în loc de fier și aramă, El caută de la noi bunătatea credinței celei întemeiate și tari, în dreapta cinstire de Dumnezeu. Ca, prin credința aceasta, ca printr-o armă de fier și o pavăză de aramă, să biruim pe cei potrivnici, urmând strămoșilor noștri care, „prin credință, au biruit împărății, au făcut dreptate, au dobândit făgăduințele, au astupat gurile leilor, au stins puterea focului, au scăpat de ascuțitul săbiei, s-au împunericit, din slabi ce erau, și s-au făcut tari în războaie, au întors taberele vrăjmașilor în fugă” (Evrei 11, 33-34). Asemenea, în loc de argint, împăratul nostru Hristos caută de la noi bunătatea nădejzii celei neîndoite spre Dumnezeu, nebăgând seama la toate primejdiile și necazurile ce vin de la lume, de la trup

și de la diavol, care năvălesc asupra noastră. Că „nădejdea nu rușinează” (Romani 5, 5), dimpotrivă, nădejdea răsplătirii îndeamnă pe ostași la luptă și la nevoiță, precum și Sfântul Damaschin zice: „Mucenicii Tăi, Doamne, cu credința întărindu-se și cu nădejdea împunericindu-se, au stricat tirania vrăjmașului și au dobândit cununile” (Octoih, glas trei, miercuri, stihovna vecerniei). Iată de ce „Cei ce se încred în Domnul sînt ca muntele Sionului; nu se va clătina în veac cel ce locuiește în Ierusalim” (Psalmul 124, 1).

În sfârșit, în loc de aur, împăratul nostru Hristos cere de la noi bunătatea cea scumpă a dragostei către Dumnezeu și către aproapele, cea nefățarnică. Că, precum aurul este mai cinstit decât argintul, arama și fierul, așa și dragostea este mai cinstită decât nădejdea și credința, precum stă scris: „Și acum rămân aceste trei: credința, nădejdea și dragostea. Iar mai mare dintre acestea este dragostea” (I Corinteni 13, 13). Că aur ca acesta caută de la noi Hristos, ca să-L iubim nu numai crezând cu inimă și mărturisind cu gura, ci și cu fapta, dragostea arătându-o, adică să punem tot sufletul și să fim gata de moarte pentru dragostea Lui, precum ne învață iubitul Său ucenic, Ioan, zicând: „Fiii mei, să nu iubim cu vorba, numai din gură, ci cu fapta și cu adevărul” (I Ioan 3, 18).

Acesta este Indictionul creștinesc pe care Biserica îl cere azi de la noi, în locul indictionului cel vechi al păgânilor:

„Dezbrăcați-vă, zice ea, de omul cel vechi, dimpreună cu faptele lui”, și îmbrăcați-vă în omul cel nou „după chipul Celui ce L-a zidit” (Coloseni 3, 9-10), „ca să umblăm și noi întru înnoirea vieții” (Romani 6, 4).

Să prăznuim deci Indictionul, împlinind poruncile Domnului Dumnezeului nostru, din toată inima, precum Domnul însuși ne îndeamnă, prin gura lui Moise, în Cartea Leviților, zicînd: „De veți umbla după legile Mele și de veți păzi și plini poruncile Mele, vă voi da ploaie la timp, pământul și pomii își vor da roadele lor. Voi trimite pace pe pământul vostru, veți alunga pe vrăjmașii voștri, căuta-voi spre voi și vă voi binecuvânta și sufletul meu nu se va scârbi de voi. Voi umbla printre voi, voi fi vouă Dumnezeu vostru și voi poporul meu” (Levitic 26, 3-12).

Pr. Ioan LAZĂR

Notă:

¹ *Proloagele*, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1991, pp. 45-47.

Biserica Ortodoxă și misiunea ei astăzi

Urmare din pagina 1

1. Dobândirea la modul practic și concret de către Ortodoxiile locale a unei conștiințe vii a dimensiunii ei nu numai locale, ci în egală măsură și universale. De aceea, se cuvin a fi intensificate relații frățești mai strânse între ierarhii Ortodoxiilor locale, care să fie concretizate și organizate cu diferite prilejuri: marile sărbători creștine, hramuri, evenimente istorice sau bisericești locale etc. la care aceștia să slujească împreună, să se roage împreună, să-și comunice unii altora problemele cu care se confruntă etc.

2. Este imperios necesar, ca Bisericilor Ortodoxe locale să se țină mai departe de influențele politice, care pot instrumentaliza Biserica în scopuri străine misiunii și lucrării ei în lume. Un anumit gen de relații cu lumea politică este inevitabil, dar, deturnarea misiunii Bisericii, prin ingerință politică nu poate fi acceptată. Căci acceptarea acesteia aruncă Biserica și misiunea ei în derizoriu.

3. Bisericile Ortodoxe locale vor trebui să studieze mai atent, în ce măsură experiențele istorice, contextul cultural, social și chiar economic și-au pus o amprentă apăsătoare asupra dimensiunii văzute a Bisericii, îngreunând manifestarea ei văzută în societate. Teama, neîncrederea și izolarea de ceilalți, cred, că au anumite explicații, ce nu pot fi susținute în nici un chip cu argumente teologice, ci numai extrateologice.

4. Pentru ca să se poată realiza o comunicare mai amplă între Bisericile Ortodoxe locale, ar trebui intensificate relațiile colegiale între Școlile teologice existente în cadrul acestora. Realizarea de proiecte comune de cercetare teologică, științifică între teologii ortodocși, precum și proiecte pastoral-misionare comune, nu ar putea decât să netezească drumul comunicării și al comuniunii în cercuri cât mai largi ale acestor Biserici.

5. Întâlniri mai frecvente ale Întâistătătorilor Bisericilor Ortodoxe locale ar fi benefice pentru climatul de înțelegere, conlucrare, comunicare și comuniune al Ortodoxiei în ansamblul ei, oferind lumii de astăzi răspunsuri concrete, teologice, duhovnicești realiste, care să ducă la apropierea omului post-modern de valorile și frumusețile Ortodoxiei, spre sfințirea și mântuirea acestuia în Hristos și în Biserica Lui.

Maica Domnului - prima uceniță a lui Hristos

În articolul de astăzi aș dori să insist asupra unui aspect care în general ne scapă din vedere și care ni se pare absolut firesc, și anume despre ucenicia Maicii Domnului pe lângă Hristos, un model de ucenicie, în care mama devine discipola propriului fiu, în ciuda rigidității educației religioase tradiționale primite și a inovațiilor aduse de Fiul său în materie de înțelegere a cuvântului lui Dumnezeu.

Atunci când vorbim despre ucenicia Domnului Hristos suntem tentați să-i vedem în aceștia doar pe Sfinții Apostoli sau, mai extins, pe cei șaptezeci de ucenici ai Domnului care L-au urmat în scurta Sa activitate mesianică și pe care apoi i-a trimis la propovăduire. Ei și ucenicii lor până astăzi vor vesti Evanghelia peste tot în lume, vor contribui la răspândirea creștinismului, la implantarea Bisericii și la mântuirea oamenilor prin unicul Adevăr mântuitor de sub soare - Iisus Hristos.

De prea puține ori ne gândim că, de fapt, Maica Domnului a fost primul ucenic fidel al lui Hristos, Fiul său. Fecioara Maria era educată spiritual de către învățații Templului din Ierusalim după schemele teologice ale timpului, potrivit cărora Dumnezeu era adorat prin intermediul respectării Legii veterotestamentare. Aceasta cu cât era mai rigidă, cu atât se considera că face mai mult pe plac voii lui Dumnezeu. De aici și numeroasele prescripții (613) pe care evreul pios le respecta, mergând până la numărarea pașilor în ziua de sabat, legalism care se va transforma treptat în formalism, Legea mozaică fiind golită de substanța ei dumnezeiască.

Mântuitorul Hristos se situează pe linia profeților vechi, dar îi depășește infinit și în special

depășește mentalitatea teologilor, a moralistilor și a liturgiștilor evrei ai timpului său. De aceea îl vor considera blasfemiator (Matei 9, 3; Ioan 10, 36), profanator al sabatului (Ioan 5, 18; 9, 16), al cuvântului lui Dumnezeu și a idealurilor mesianice consfințite de tradiție, corupător al Legii celei vechi (Matei 5, 21.27.38.43; 15, 7) și îl vor condamna la moarte, neînțelegându-L.

Mama Sa, însă, L-a însoțit pretutindeni de aproape, chiar dacă nu apare explicit acest fapt în Sfânta Scriptură, până la Crucea Golgotei, atunci când Și-a dat duhul. Însă lucrul acesta nu a fost ușor și de la sine înțeles, cum am fi tentați să credem la prima vedere, căci dacă Fecioara Maria ar fi rămas atașată de crezul său legat de mântuirea personală și a neamului său, de religiozitatea sa sinagogală și de cea deprinsă la Templul din Ierusalim, dacă nu ar fi avut forța de a ajunge progresiv și lent la substituția lor cu propunerea Fiului său, în același timp nouă și totuși tradițională, nu ar fi fost reținută de istorie ca Mamă a lui Iisus, ci doar ca o simplă fiică a lui Israel, fidelă Legii lui Moise. Nu toate mamele lumii acesteia și-au înțeles fiii, nu toate le-au acceptat idealurile, nu

toate i-au urmat până la moarte. Faptul că Maica Domnului a crescut treptat în ascultarea de Fiul său, că l-a înțeles menirea mesianică, este arătată de autorul biblic prin cuvintele: „Iar mama Lui păstra în inima ei toate aceste cuvinte” (Luca 2, 51).

Fecioara Maria dincolo de a fi Mama lui Iisus a fost ucenița Sa, a urmat școala Fiului său, unicul Dascăl, care învăța cu putere (cf. Matei 7, 29). Ea a devenit, într-un anumit sens, prima uceniță a Fiului său, prima la care El ar părea că i-ar fi spus: „Urmează-Mi”, încă dinainte de a adresa aceste cuvinte oricui altcuiva. Ea a fost prima uceniță a lui Iisus nu doar din punct de vedere cronologic, ci mai ales calitativ, fapt arătat după înălțarea Sa la cer, la Rusalii, când Maica Domnului se afla în mijlocul Apostolilor, în rugăciune, întărindu-i în vederea misiunii pe care urmau să o desfășoare nu după multe zile.

Așa se explică cuvintele Fericitului Augustin, care, exaltat, va face următoarea afirmație: „Înseamnă mai mult că a fost discipolă a lui Hristos decât Mamă a lui Hristos; este mai important, este o prerogativă mai fericită aceea de a fi fost uceniță decât mamă a lui Hristos”.¹

Este o bucurie pentru noi, creștinii, să o avem în cer ca mijlocitoare pe Maica Domnului, prima și cea mai fidelă uceniță a Domnului Hristos, cea care a adăugat la maternitate și ucenicia, care l-a înțeles menirea și ne înțelege și pe noi care alegem să fim ucenici ai Fiului său, care alergăm la școala Adevărului și a Vieții.

Arhid. Caius CUȚARU

Notă:

¹ Aurelii Augustinus, *Sermo 72/A*, 7, în *Nuova Biblioteca Agostiniana* XXX, 1, p. 476.

ȘTIRI

Campania antidrog Pro Vita la Șimand

Din seria campaniei de informare Antidrog Provita desfășurată cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei Sevcicu Arhiepiscop al Aradului, în Eparhia noastră, la invitația preotului Mircea Hurdea slujitor la Parohia Ortodoxa Șimand și a membrilor Gupului Anastasis a parohiei, am avut și noi bucuria ca joi, 25 august orele 18, a.c., de a o avea în mijlocul nostru pe Anamaria Jitea de la Asociația Ikon, pentru a implementa tema Pro Vita prin Proiectul educațional Dragoste și Cuvânt.

Au fost prezenți un număr de 30 de tineri, unii chiar însoțiți de părinți, care s-au declarat încântați de dialogul cu invitata noastră. „Problematika dezbătută a fost cea legată în general de morala vieții de tânăr într-o societate în care valorile tradiționale sunt neglijate sau chiar dușmănite. Inițiativa acestui gen de activități a venit chiar din partea tinerilor care au ajuns să simtă chiar ei nevoia unei abordări directe a acestor probleme”, a declarat părintele Mircea Hurdea coordonator al Grupului Anastasis din parohie.

Grupul Anastasis este format în majoritate din tineri ai parohiei Șimand, constituit la inițiativa părintelui Hurdea în anul 2014, colaborând la nivelul parohiei în activități cu caracter social, cultural și gestionându-și împreună timpul liber, fiind prezenți la sfânta biserică și activând chiar într-un grup coral cu același nume.

Temele care se vor dezbate în concret la aceste întâlniri, mai sus amintite, vor fi: sexualitatea prematură și premaritală, avortul, homosexualitatea, iubirea de țară, dragostea față de părinți, respectul și onoarea etc.

De un real sprijin a fost acordul domnului primar Dema Florin care alături de Consiliul Local a aprobat ca aceste întâlniri să se desfășoare la sala mică a Căminului Cultural din comună. Domnul primar ca de fiecare dată susține inițiativa tinerilor. De asemenea ne-a sprijinit și doamna Nagy Florica, bibliotecara comunei noastre. Ne bucurăm deci de înțierea acestui proiect și în parohia Șimand, unde este binevenit și ne punem nădejdea în Bunul Dumnezeu pentru succesul său.

Sărbătoarea Tăierii Capului Sfântului Ioan Botezătorul, la Catedrala Veche din Arad

Cu prilejul sărbătorii Tăierii capului Sfântului Ioan Botezătorul, luni 29 august 2016, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop TIMOTEI a poposit în mijlocul comunității credincioșilor de la Catedrala Veche din Arad. Împreună cu soborul părinților slujitori de la această parohie, a slujit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie. Slujirea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop a fost legată de

faptul că Sfântul Ioan Botezătorul este ocrotitorul catedralei istorice a Aradului.

Cuvântul de învățătură al Chiriarhului a fost pus sub titlul „Cale tainică” (în baza pericolelor scripturistice ale sărbătorii: Fp. Ap. 13; Marcu 4), adică sfârșitul uneia pământești și începutul alteia cerești, o misiune împlinită și o istorie începută. Viața Înaintemergătorului închinată gătirii căii Domnului, predica sa până la jertfa privind îndreptarea vieții spre părtășia cu Domnul pentru întemeierea pe pământ a Împărăției lui Dumnezeu. Totodată, în evlavia ortodoxă încheierea anului bisericesc cu mulțumire și rugăciune pentru căile viitorului.

Pentru cinstirea Sfântului Înaintemergător și Botezător Ioan au fost scoase și puse la închinat o părticică din sfintele sale moaște, aflate în vistieria Catedralei Vechi.

Biserica îl cinstește în această zi pe Botezătorul Mântuitorului, prin post și rugăciune.

Târnosire de biserică în satul Pârnești

În Duminica a X-a după Rusalii, comunitatea din filia Pârnești, parohia Lupești, protopopiatul Lipova, a avut deosebita bucurie de a-l avea în mijlocul lor pe Înaltpreasfințitul Părinte Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului. Credincioșii din sat, împreună cu fii satului și numeroși oaspeți l-au întâmpinat pe ierarh îmbrăcați în tradiționalele costume populare specifice Văii Mureșului. Chiriarhul arădean a târnosit cu acest prilej biserică cu hramul „Sf. Mare Mucenic Gheorghe” și a săvârșit o slujbă de binecuvântare a lucrărilor efectuate în ultimii ani la sfântul locaș de cult zidit între anii 1938-1939.

După târnosire Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în locașul de cult, în fruntea unui ales sobor de preoți și diaconi. Din soborul slujitor au făcut parte părintele Teodor Vid, consilier administrativ-bisericesc, părintele Ioan Jidoi, protopopul de Lipova și numeroși preoți din parohiile apropiate, precum și părintele Arhid. Tiberiu Ardelean. Au participat dl. Senator Constantin-Traian Igaș și primarul comunei Săvârșin dl. Ioan Vodicean. Răspunsurile liturgice au fost date de corul din Săvârșin.

Cuvântul de învățătură rostit de Chiriarh a fost pus sub titlul „Bobul de credință și muntele de lucrare” (cf. citirilor scripturistice ale duminicii: I Cor. 4; Matei 17), și privește raportul dintre virtute și împlinirea ei, mai ales când este sprijinită de aripile binefăcătoare ale rugăciunii și postului, înțelegând adică reculegere și cumpănare. Minunea istorisită este pilduitoare în această privință așa cum găsește și o aplicare locală: o obște mică, într-o zonă deluroasă, care sugerează apropierea celei muntoase, în realizările pe diferite planuri ale muncii oamenilor, dovedește de veacuri, mai ales prin ridicarea de biserici, strădaniile peste puterile obișnuite. Îndemnul Apostolului zilei este grăitor ca prețuire pentru râvna creștinească, ce trebuie mereu întreținută, a amintit Înaltpreasfinția Sa. Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei i-a felicitat pe credincioșii din Pârnești și pe preotul paroh pentru grija deosebită față de biserică din sat și pentru atașamentul față de valorile

Bisericii străbune. Ca semn al aprecierii pentru munca depusă, Înaltpreasfinția Sa i-a oferit preotului paroh Alexandru Neicu distincția de iconom. Sărbătoarea de la Pârnești s-a încheiat la Căminul cultural din sat, unde s-a oferit o agapă frățească.

Scurt istoric al bisericii

În conscripția lui Sinesie Jivanovici se menționează că la mijlocul secolului al XVIII-lea exista o veche biserică de lemn cu hramul Sfântul Nicolae și care la 1755 era într-o stare foarte slabă. Acesta este motivul pentru care cei de atunci au cerut aprobare pentru edificarea altui locaș de cult. Aprobarea au primit-o în 1786 dar nu au avut posibilități s-o construiască decât în anul 1817. Era din lemn și avea hramul „Sfântul Ioan Botezătorul”, înlocuită în 1877 cu alta tot din lemn dar cu hramul „Sfântul Ioan Gură de Aur” demolată în 1940. Între 1938-1941 este edificată actuala biserică din cărămidă și piatră cu hramul „Sf. M. Mc. Gheorghe” și a fost sfințită în 1941 de către episcopul Andrei Mageru al Aradului. În ultima perioadă, prin vrednicia părintelui paroh Alexandru Neicu și prin râvna parohienilor, s-au făcut reparații atât interioare cât și exterioare, s-a restaurat și completat pictura.

În după-masa zilei, Chiriarhul a efectuat o vizită pastorală în Parohia Vărădia de Mureș, pentru a da îndemnul necesare preotului paroh Gheorghe Ile, pentru restaurarea lăcașului de cult. De altfel, Înaltpreasfinția Sa a mai poposit și cu alte ocazii în această parohie. În anul 1995, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, a vizitat această parohie însoțit fiind de Alteța Sa Regina Maria, cu ocazia sfințirii Troiței Eroilor din cele două războaie mondiale precum și a eroilor Revoluției din Decembrie 1989.

Slujbă de pomenire pentru eroi la Arad

La Crucea Martirilor Unirii din Parcul Mihai Eminescu, municipiul Arad, s-a oficiat, vineri, o slujbă religioasă de pomenire a celor 330.000 de eroi din Primul Război Mondial. La ceremonia religioasă a participat și Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului. După slujbă a avut loc un moment de reculegere pentru toți cei care și-au dat viața pe câmpurile de luptă. În continuare, s-a dat citire listei cu ostașii căzuți în timpul războiului. Personalități militare, ale vieții culturale, politice și sociale, militari răniți în teatrele de operații, copii ai eroilor căzuți în teatrele de operații, urmași ai eroilor căzuți în Primul Război Mondial au citit, succesiv, liste ce cuprind nume de eroi. După citirea numelor s-au depus coroane de flori și s-au aprins candelile la monumentul ridicat în amintirea celor căzuți pe câmpul de luptă. Ceremonii religioase-militare dedicate memoriei eroilor români din Primul Război Mondial au avut loc și în localitățile Lipova și Păuliș din județul Arad. Ziua de 26 august a fost aleasă de autoritățile Statului Român pentru a celebra 100 de ani de la intrarea țării noastre, ca țară beligerantă de partea Antantei, în Primul Război Mondial. Prin Hotărârea de Guvern nr. 821/2015 a fost aprobat Programul Național al manifestărilor prilejuite de aniversarea Centenarului Primului Război Mondial.

Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopii aradului.ro

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CONSTANTIN RUS
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Diac. CAIUS CUȚĂRU,
 Pr. CRISTINEL IOJA
 Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea_mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.